

WESZPRÉMI ISTVÁN (1723–1799) BEKÖSZÖNTŐJE 1774-ES LEXIKONA ELÉ¹

**Digitalizálták a Magyar Tudománytörténeti Intézet és a Semmelweis Orvostörténeti
Múzeum, Könyvtár és Levéltár munkatársai, Gazda István vezetésével.**

**A szíves olvasót
nagy tisztelettel köszönti
Weszprémi
István**

Európa többi műveltebb nemzetének dicséretes példáját követve a mi hazánk tudósai is belefogtak a maguk tudománykörében híres emberek életrajzának közzétételébe, de csak a most folyó században, amikor a sors mostohaságának enyhülése következtében a felséges Osztrák Ház gondoskodása a mi műzsáinknak is megteremtette végre bölcsen a rég áhított békét. Elsősorban Czwittingert, Rotaridest, Bod Pétert értem itt, továbbá Péterfit, Schmeizelt, Kaprinait, Felkert, Schwarzot, Wallaszkyt és a többieket, akik kiadott műveikben maguk is hozzájárultak a maguk adagjával ennek a tudománynak a gazdagításához. De közben felcsillant az az alapos remény, hogy a tudós munkának ezt a nemes fajtáját bővebb jegyzetekkel és gazdagabb tudományos kellékekkel ellátva is megkapjuk hamarosan nyomtatásban Horányitól, Hanertől és másoktól. Mivel azonban ezek az igen dicsért életrajzírók mindenekelőtt hazánk papjait, bölcselőit és jogtudósait vették föl jegyzetükbe, és csak igen kevés orvost írtak bele, a magunk érdekének tartottam, hogy gondosabban belenézzek a magyar irodalomtörténetnek ebbe a részébe is, és a tudománynak ezt a talán igenis meddőnek látszó telkét erőm alapos megfeszítésével kitartó munkával megműveljem. Ha az emberiség pusztítására született s annak vére ontásában telhetetlen hadvezéreket soha egyetlen elmúlt korszak se mulasztotta el szinte végeszakadatlan hőskölteményekben magasztalni, sőt a félistenek, szentek és istenek közé sorolni se habozott őket, úgy-e bizony sokkal több joggal juttatjuk halhatatlansághoz a tölem kezdeményezett módon Aesculapiusnak hű s oly sok polgártárs megmentésért örök hálaemlékre legméltóbb követőit, akik az embert életben tartják, és kimentik a bajból! Közben majd úgy fogom kibányászni és összegyűjteni hazánk történetének ezen emlékeit, hogy a szíves olvasó azt látja, hogy engem a betűk ábécé-rendjét kívül semmi szabály se köt. Ha azonban az orvosok iratainak ismertetése közben néha mégis ítéletet kell mondanom, az minden elkeseredés nélkül, az igazság kikristályosodott törvénye szerint fogom tenni. Isten veled, szíves olvasóm, és ha ezt az én tudományos munkámat magadra hasznosnak fogod találni, többet is várhatsz tőlem. Minden rendű embert pedig arra kérek teljes hévvel és tisztelettel, sőt a tudomány közös érdekében, hogy a hazánk ezen történetének megírásához legjobb belátásuk szerint odatartozó munkáikat velem tudatni egyikük se mulassza el.

Írtam Debrecenben a megváltás 1774. évében július 12-én.

---

¹ Forrás: Weszprémi István: Magyarország és Erdély orvosainak rövid életrajza. Első száz. Ford.: Kővári Aladár. 1. köt. Bp., 1960.